

RAPORT DE ACTIVITATE PENTRU ANUL 2020

Obiectiv I : Asigurarea eficacității propriei activități desfășurate în domeniul auditului statutar								
Nr. Crt.	Obiectiv specific 2020	Activități	Termen de realizare a activității	Responsabil	Indicator/	Riscuri asociate obiectivului specific la nivelul ASPAAS	Gradul de realizare a indicatorilor de rezultat sau nr. indicatorilor de rezultat, după caz	Observații
					indicatori de rezultat propuși			
1	Optimizarea organizării și funcționării ASPAAS pentru creșterea capacității acesteia de a asigura la un nivel optim supravegherea în interes public a activității de audit statutar, potrivit cerințelor reglementărilor Uniunii Europene și ale altor reglementări în domeniu	Consolidarea capitalului uman al ASPAAS; Organizarea concursurilor de recrutare a personalului și/sau efectuare de transferuri pentru ocuparea posturilor vacante	2020	Personalul ASPAAS cu atribuții în domeniul Resurselor umane; Președinte ASPAAS	Ocuparea posturilor vacante	Lipsa candidaților cu competențele necesare potrivit fișei postului	nerealizat	A fost imposibilă scoaterea la concurs a posturilor vacante datorită reglementărilor legale în vigoare
		Actualizarea fișelor de post în vederea eficientizării activității instituției, dacă este cazul	2020	Personalul ASPAAS cu atribuții de coordonare ale structurilor funcționale ale ASPAAS	Nr. Fișe de post actualizate	Nu este cazul	În curs de realizare	
2	Implementarea Strategiei Naționale anticorupție 2016-2020 la nivelul ASPAAS	Reanalizarea documentelor interne privind implementarea Strategiei Naționale anticorupție 2016-2020 la nivelul ASPAAS; actualizarea documentelor, dacă este cazul	2020	Personalul ASPAAS cu atribuții în domeniul SNA;	Documentație SNA	Nu este cazul	Realizat 100%	
3	Creșterea performanței SCIM	Actualizarea procedurilor operaționale și de sistem elaborate la nivelul ASPAAS, în funcție de actele normative în vigoare	decembrie 2020	Comisia SCIM; personalul ASPAAS și coordonatorii structurilor funcționale ale ASPAAS	Nr. de proceduri operaționale/ de sistem actualizate	Nu este cazul	4	
4	Efectuarea demersurilor pentru recuperarea creanțelor instituției ca urmare a neplății contribuției legale de către CAFR	Informarea MFP cu privire la existența creanțelor; Transmiterea creanțelor spre executare către ANAF	2020	Președinte ASPAAS; personalul CFCRUA; consilieri juridici ASPAAS	Nr documente/adrese transmise	Nu este cazul	Acțiune în instanță în curs	
5	Dezvoltarea infrastructurii informatice	Adaptarea soluțiilor software astfel încât ASPAAS să aibă capacitatea de a furniza serviciile publice în sistem electronic (ex. Registrul public electronic, raportarea activității auditorilor financiari și a firmelor de audit și acordarea vizei, servicii de instruire teoretică a stagiariilor livrate on-line), în funcție de solicitările membrilor profesiei.	2020	Președinte ASPAAS și personalul ASPAAS	Nr. de cursuri de FPC livrate auditorilor on-line în sistem live streaming	Resurse financiare limitate prin nerealizarea veniturilor proprii datorită neplății contribuției legale de către CAFR;	2	
					Nr. de cursuri de instruire teoretică livrate stagiariilor on-line în sistem live streaming	Timp insuficient de testare și implementare;	13	
					Nr. E-vize emise prin intermediul platformei	Baza de date incompletă din cauza nedepunerii declarațiilor de înregistrare de către membrii profesiei	4148	

Obiectiv II : Dezvoltarea/consolidarea cooperării instituționale la nivel național și internațional								
Nr. Crt.	Obiectiv specific 2020	Activități	Termen de realizare a activității	Responsabil	Indicator/	Riscuri asociate obiectivului specific	Gradul de realizare a indicatorilor de rezultat sau nr. indicatorilor de rezultat, după caz	Observații
					indicatori de rezultat propuși			
					Rata de răspuns la solicitări de la partenerii internaționali sau adreseate partenerilor internaționali		100%	
					Participări la sesiunile plenare ale CEAOB și IFIAR și la Conferința anuală a PCAOB, intitulată "The Institute"		1	SIACI și dna. Stănilă au participat doar la întâlnirea Plenary CEAOB

Consolidarea locului ASPAAS în interiorul CEAOB și consolidarea locului la nivel mondial ca noua autoritate competentă din România conform prevederilor DE 45/2014	<p>* Cooperarea instituțională privind transferul de bune practici între autoritățile de supraveghere membre CEAOB</p> <p>* Obținerea și consolidarea statutului de membru IFIAR;</p> <p>* Consolidarea cooperării cu autoritatea de supraveghere PCAOB (US);</p> <p>* Cooperare cu alte instituții naționale și internaționale relevante pentru activitatea ASPAAS</p>	2020	Președinte ASPAAS și personalul ASPAAS	<p>Participări la întruniri/conferințe/ședințe de lucru ale sub-grupurilor CEAOB și IFIAR și la alte conferințe relevante pentru profesia auditului, dacă este cazul</p> <p>Găzduiri ale unor întâlniri/vizite de lucru etc. cu participanți din străinătate dacă este cazul</p> <p>Nr de raportări către Comisia Europeană și/sau CEAOB și IFIAR;</p> <p>Încheierea de protocoale de colaborare în scopul eficientizării activității și în beneficiul membrilor profesiei, dacă este cazul</p>	Supraîncărcarea personalului cu atribuții care nu se pot realiza în timpul normal de lucru;	8	SIACI a participat în afară de Plenary menționată mai sus, la 5 conferințe CEAOB și la 3 conferințe IFIAR
				0			
						12	SIACI a răspuns la 6 solicitări CEAOB și la 6 solicitări IFIAR
						0	
				Participări la întâlniri/ședințe de lucru/ conferințe etc. cu organisme profesionale, cu membrii profesiei, cu alte instituții naționale, etc. după caz		4	*SIACI a participat la 2 întâlniri (noiembrie 2020 și decembrie 2020) cu ASF, MFP, BNR și reprezentanții unor firme de audit, pe tema ESEF; *SIACI a participat la întâlnirea de dezbate publică POCA din iulie 2020; * SIACI a participat la întâlnirea pe tema ACCA din noiembrie 2020
	Transmiterea de informări și răspunsuri, la solicitările Comisiei Europene, în ceea ce privește profesia de audit statutar și supravegherea în interes public la nivel național a activității de audit statutar	2020	Președinte ASPAAS și personalul ASPAAS	Rata de răspuns/ nr. solicitări primite	Supraîncărcarea personalului cu atribuții care nu se pot realiza în timpul normal de lucru;	100%	

Obiectiv III : Supravegherea în interes public a activității de audit statutar, potrivit cerințelor reglementărilor Uniunii Europene și ale altor reglementări în domeniu

Nr crt	Obiectiv specific 2020	Activități	Termen de realizare a activității	Responsabil	Indicator/	Riscuri asociate obiectivului specific	Gradul de realizare a indicatorilor de rezultat sau nr. indicatorilor de rezultat, după caz	Observații
					indicatori de rezultat propuși			
1	Dezvoltarea cadrului de reglementare ASPAAS pentru supravegherea în interes public a activității de audit statutar	Continuarea elaborării reglementărilor/Normelor ce trebuie emise de ASPAAS în aplicarea Legii nr. 162/2017	2020	Președintele ASPAAS, personalul ASPAAS cu atribuții pe fiecare activitate vizată, Consilieri juridici ASPAAS	Număr de norme și reglementări elaborate	Întârzieri cauzate de numărul mare de reglementari noi care trebuie emise în urma încetării aplicabilității normelor anterioare conform art. 95 din Legea nr. 162/2017	11	
		Cooperarea cu alte autorități competente din România și din alte state membre, precum și cu alte organisme naționale și internaționale de profil implicate în procesul de elaborare și implementare a reglementărilor specifice domeniului auditului statutar	2020	Președintele ASPAAS și personalul ASPAAS	Dialog cu autorități, instituții și organisme naționale și internaționale	Nu este cazul	Realizat 100%	
2	Îmbunătățirea eficacității sistemului de supraveghere publică a auditorilor financiari și a firmelor de audit și a activității de audit statutar	Autorizarea și retragerea autorizării auditorilor financiari și a firmelor de audit	2020	Președintele ASPAAS, Șef birou BRAIFC și personalul ASPAAS cu atribuții în acest sens	Numărul de dosare de autorizare depuse;	Greutăți în implementarea activității cauzate de prevederile legale care implică obligativitatea înscrierii ca membru al CAFR înainte de înregistrare, cu potențialul blocării activității autorității competente ASPAAS prin intervenția CAFR în procesul de autorizare și înregistrare, prin impunerea unor sarcini suplimentare, administrative și financiare	45	18 cereri au fost depuse la sfârștul anului 2019 și au fost finalizate în 2020
					Numărul de Ordine ale Președintelui ASPAAS de autorizare a auditorilor financiari și firmelor de audit;		63	
					Numărul de cereri de retragere depuse;		81	
					Numărul de Ordine ale Președintelui ASPAAS de retragere a autorizării auditorilor financiari și firme de audit		86	
		Înregistrarea auditorilor financiari și a firmelor de audit în Registrul Public Electronic	2020	Președintele ASPAAS, Șef birou BRAIFC și personalul ASPAAS cu atribuții în acest sens	Numărul de cereri de recunoaștere a firmelor de audit din alte state membre	Greutăți în implementarea activității cauzate de prevederile legale care implică obligativitatea înscrierii ca membru al CAFR înainte de înregistrare, cu potențialul blocării activității autorității competente ASPAAS prin intervenția CAFR în procesul de autorizare și înregistrare, prin impunerea unor sarcini suplimentare, administrative și financiare	0	100%
					Număr de Declarații de înregistrare Activ/Nonactiv depuse/ Număr Declarații operate prin actualizarea RPE		84	
					Numărul de Ordine ale Președintelui ASPAAS de înregistrare în Registrul public electronic			
		Actualizarea Registrului public electronic	2020	Șef birou BRAIFC și personalul ASPAAS cu atribuții în acest sens	Numărul de cereri de suspendare depuse	RPE incomplet datorită nedepunerii declarațiilor de înregistrare de către toți membrii profesiei; Eventuale întârzieri	42	42
					Numărul de Ordine ale Președintelui ASPAAS de suspendare a auditorilor financiari și firmelor de audit			

		Consultarea Consiliului Superior (CS) cu privire la desfășurarea activității de supraveghere în interes public a activității de audit statutar	2020	Președintele Consiliului Superior	Raport de activitate al CS	Lipsa de cooperare a președintelui sau a membrilor Consiliului Superior	Nerealizat		
						Lipsa de competență pe subiectul în domeniul și pe subiectul solicitărilor a membrilor Consiliului Superior			
					Număr de solicitări ale Președintelui ASPAAS				0
				Număr de răspunsuri ale Consiliului Superior		Conflict de interese al membrilor CS		0	
		Raportarea anuală a activității de audit financiar de către membrii profesiei	2020	Personal ASPAAS și Președinte ASPAAS	Elaborare și Finalizare platforma on-line pentru raportarea anuală a activității de audit financiar;	Întârzieri cauzate de eventuale probleme tehnice	Realizat 100%		
					Elaborarea structurii Raportului anual de activitate;		Realizat 100%		
					Nr. rapoarte de activitate depuse		9096		
Emiterea vizei anuale pentru exercitarea activității de audit financiar	2020	Personal ASPAAS și Președinte ASPAAS	Nr. evize emise	Întârzieri cauzate de eventuale probleme tehnice în cazul e-vizei		4148			
3	Îmbunătățirea cadrului legal de reglementare a auditului statutar	Identificarea neconcordanțelor între prevederile Legii nr. 162/2017 și actele normative relevante de la nivel european (ARD), dacă este cazul; Transmiterea de informații referitor la aceste neconcordanțe și/sau a altor elemente care necesită interpretare sau provoacă dificultăți de aplicare către MFP, spre analiză sau puncte de vedere, dacă este cazul	2020	Președinte ASPAAS și personalul ASPAAS	Adrese/cereri de puncte de vedere transmise către MFP	Nu este cazul	În curs de realizare		

Obiectiv IV: Creșterea profesionalismului auditorilor financiari și firmelor de audit								
Nr crt	Obiectiv specific 2020	Activități	Termen de realizare a activității	Responsabili	Indicator/ indicatori de rezultat propuși	Riscuri asociate obiectivului specific	Gradul de realizare a indicatorilor de rezultat sau nr. indicatorilor de rezultat, după caz	Observații
1	Îmbunătățirea nivelului de formare a stagiarilor	Organizarea și derularea stagiului – pregătire teoretică și practică a stagiarilor în activitatea de audit statutar	2020	Președintele ASPAAS, Șef birou BRAIFC și personalul ASPAAS cu atribuții în acest sens, lectorii ASPAAS	Numărul de stagiari care au absolvit perioada de stagiu/Numărul de stagiari înscriși	Întârzieri cauzate de procesul de atestare mentorilor și firmelor care oferă îndrumare	2.25%	14 stagiari au absolvit perioada de stagiu din numărul total de 623 de stagiari
					Nr. mentori atestați/ nr. solicitări de atestare	Nr. insuficient de mentori pentru nr. de stagiari aflați în evidență	100%	
					Nr. cursuri de instruire teoretică organizate pentru stagiari	Întârzieri cauzate de indisponibilitatea lectorilor	5	Au fost organizate 5 cursuri a câte 5 ore de curs
					Nr. de persoane înscrise la test	Resurse financiare insuficiente; Greutăți în identificarea și contractarea locațiilor corespunzătoare;	196	

		Organizarea testului de acces la stagiu	trim. II/2020	Președintele ASPAAS, Șef birou BRAIFC și personalul ASPAAS cu atribuții în acest sens	Nr. de persoane care au promovat testul	Greutăți în identificarea și contractarea experților externi membri în Comisia de examinare	122	
2.	Menținerea cunoștințelor teoretice, competențelor și valorilor profesionale ale auditorilor financiari la un nivel suficient de înalt prin formare continuă	Organizarea examenului de competență profesională	septembrie-decembrie 2020	Președintele ASPAAS, Șef birou BRAIFC și personalul ASPAAS cu atribuții în acest sens	Nr. de persoane înscrise la examen	Resurse financiare insuficiente;	0	În 2020 nu s-a organizat examen de competență, acesta fiind delegat CAFR la finalul anului
					Nr. de persoane care au promovat examenul	Greutăți în identificarea și contractarea locațiilor corespunzătoare; Greutăți în identificarea și contractarea experților externi membri în Comisia de examinare	0	
		Organizarea și derularea programului de formare continuă a auditorilor financiari	2020	Președintele ASPAAS, Șef birou BRAIFC și personalul ASPAAS cu atribuții în acest sens, lectorii ASPAAS	Nr. participanți cursuri	Fonduri proprii insuficiente cauzate de neplata contribuției legale de către CAFR;	319	ASPAAS nu a organizat cursuri pentru anul 2020, această activitate a fost delegată la CAFR.
					Nr. ore FPC organizate și recunoscute de ASPAAS	Greutăți în identificarea și contractarea locațiilor corespunzătoare; Neadaptarea cursurilor la modificările legislative și la necesitățile auditorilor; Întârzieri cauzate de indisponibilitatea lectorilor	10 ore organizate de ASPAAS pentru anul 2019; 10 ore online sau la sală recunoscute de la CCF; 10 ore organizate la sală recunoscute de la CECCAR; 30 ore de formare profesională continuă structurată organizate de către CAFR în baza delegării	
		Încheierea de acorduri sau protocoale privind formarea profesională continuă a auditorilor financiari	2020	Președintele ASPAAS, consilierii juridici ASPAAS	Număr de acorduri sau protocoale privind formarea profesională continuă	Întârzieri cauzate de identificarea potențialilor parteneri, elaborării și semnării acordului	1	Reprezintă un act adițional încheiat cu CCF pentru recunoașterea orelor de FPCS organizate online.
Participarea la supravegherea traducerii și a revizuirii traducerii standardelor internaționale de audit	2020	Personalul ASPAAS cu atribuții în acest sens	Număr de standarde internaționale traduse	Întârzieri legate de procesul obținerii drepturilor necesare din partea IFAC; Resurse financiare insuficiente	0	Au fost revizuite: Codul Etic, Glosarul de termeni al standardelor, ISQC1, ISA 260 și ISA 200		
			Număr de standarde internaționale revizuite		3			

Obiectiv V: Creșterea calității auditului statutar

Nr crt	Obiectiv specific 2020	Activități	Termen de realizare a activității	Responsabili	Indicator/	Riscuri asociate obiectivului specific	Gradul de realizare a indicatorilor de rezultat sau nr. indicatorilor de rezultat, după caz	Observații
					indicatori de rezultat propuși			
1.	Planificarea inspecțiilor pentru asigurarea calității	Elaborarea și aprobarea Planului anual privind inspecțiile pentru asigurarea calității	februarie 2020	Personalul ASPAAS cu atribuții în derularea inspecțiilor	Finalizarea și aprobarea Planului anual privind inspecțiile pentru asigurarea calității	Eventuale întârzieri în elaborarea planului	Realizat 100%	
		Efectuarea inspecțiilor pentru asigurarea calității auditului statutar	potrivit termenelor incluse în Planul anual	Personalul ASPAAS cu atribuții pentru derularea inspecțiilor	Număr de inspecții pentru asigurarea calității planificate	Întârzieri cauzate de procesul de identificare și contractare a experților externi, coroborat cu numărul insuficient al personalului propriu de specialitate	22	
		Efectuarea inspecțiilor referitoare la auditorii financiari și firmele de audit în exercitarea activității de audit statutar	potrivit termenelor incluse în Planul anual	Personalul ASPAAS cu atribuții pentru derularea inspecțiilor	Număr de dosare de audit inspectate	Întârzieri cauzate de procesul de identificare și contractare a experților externi, coroborat cu numărul insuficient al personalului propriu de specialitate	26	
	Număr de sesizări				0			
	Număr de inspecții derulate				22			
	Număr de sancțiuni acordate				0			

2.	Imbunătățirea calității auditului statutar	Derularea de investigații	2020	Personalul ASPAAS cu atribuții pentru derularea investigațiilor	Nr. de sesizări	Întârzieri cauzate de procesul de identificare și contractare a experților externi, coroborat cu numărul insuficient al personalului propriu de specialitate	3			
					Nr. de investigații derulate		2			
					Nr. de sancțiuni acordate		0			
		Monitorizarea calității pieței și a concurenței	2020	Personalul ASPAAS cu atribuții pentru monitorizarea calității pieței și a concurenței	Adrese/Chestionare transmise	Răspunsuri întârziate	4			
					Răspunsuri primite		0			
					Raport de monitorizare	Rata mică de răspuns	1			
		Participarea la supravegherea traducerii și a revizuirii traducerii Codului etic emis de IFAC și adoptarea acestuia	2020	Personalul ASPAAS cu atribuții în acest sens	Codul de etică IFAC	Întârzieri legate de procesul obținerii drepturilor necesare din partea IFAC; resurse financiare insuficiente	Parțial implementat			
		3	Creșterea gradului de conformare a auditorilor și firmelor de audit la reglementările Legii nr.162/2017 și Regulamentului 537/2014, la reglementările ASPAAS în aplicarea legii și la Codul etic	Aplicarea Regulamentului Comisiei de disciplină	2020	Comisia de disciplină a ASPAAS, Consilieri juridici ASPAAS	Număr de sesizări înaintate Comisiei de disciplină	Risc de prescriere a dosarelor	21	3 sesizări înregistrate și 18 autosesizări
							Număr de cauze soluționate	Lipsa de timp sau de cooperare a membrilor Comisiei de disciplină	2	din cele 3 sesizări menționate mai sus, diferența de 18 reprezentând autosesizări sunt în lucru
Număr de sancțiuni acordate							1	din cele 3		

Obiectiv VI: Construirea relației cu auditorii financiari și firmele de audit

Nr crt	Obiectiv specific 2020	Activități	Termen de realizare a activității	Responsabili	Indicator/ indicatori de rezultat propuși	Riscuri asociate obiectivului specific	Gradul de realizare a indicatorilor de rezultat sau nr. indicatorilor de rezultat, după caz	Observații
1.	Creșterea calității serviciilor destinate auditorilor financiari și firmelor de audit	Implementarea unui nou concept de servicii pentru auditorii financiari și firmele de audit, bazat pe dialog și diminuarea poverilor administrative și financiare	2020	Președinte ASPAAS; Personal ASPAAS	Gradul de satisfacție a auditorilor financiari și a firmelor de audit; Consultarea membrilor profesiei în probleme de interes; Efectuarea de prezentări pentru membrii profesiei pe subiecte de interes; Organizarea de întâlniri de lucru, etc.	Eventuale întârzieri legate de implementare	Parțial implementat	Datorită condițiilor specifice perioadei pandemiei, consultările nu s-au putut realiza decât online sau telefonic.
2	Creșterea transparenței instituției și a rolului de prevenție	Efectuarea de campanii de dialog, îndrumare și notificare a auditorilor financiari și a firmelor de audit cu privire la obligațiile profesionale pentru practicarea profesiei de auditor financiar	2020	Personalul ASPAAS	Anunțuri pe site-ul instituției		33	
					Emailuri de informare transmise; Chestionare lansate pentru membrii profesiei etc.		0	
					Număr de persoane beneficiare a campaniei de dialog și îndrumare		0	
		Publicarea pe site a Ordinelor și Deciziilor emise de președintele ASPAAS de reglementare a activității de audit statutar	2020	Șef birou BRAIFC	Număr ordine publicate pe site		14	
		Publicarea pe site a Registrului mentorilor și a Registrului lectorilor atestați de ASPAAS	2020	Șef birou BRAIFC	Nr. de mentori atestați		38	
					Nr. lectori atestați		11	

Legendă

ACCA	Association of Chartered Certified Accountants
ASPAAS	Autoritatea pentru Supravegherea Publică a Activității de Audit Statutar
BRAIFC	Biroul de Reglementare, Autorizare, Înregistrare și Formare Continuă al ASPAAS
CAFR	Camera Auditorilor Financiari din România
CCF	Camera Consultanților Fiscali
CEAOB/ COESA	Comitetul Organismelor Europene de Supraveghere a Auditului
CECCAR	Corpul Experților Contabili și Contabililor Autorizați din România
CFCRUA	Compartimentul Financiar Contabil, Resurse Umane și Administrativ al ASPAAS
CFCRUA	Compartimentul Financiar Contabil, Resurse Umane și Administrativ al ASPAAS
CS	Consiliul superior al ASPAAS
FPC	Formare profesională continuă
FPCS -	Formare Profesională Continuă Structurată
IFAC	Federația Internațională a Contabililor
IFIAR	Forumul internațional al autorităților de reglementare independente în domeniul auditului
ISA	Standardele Internaționale de Audit
ISQC	Standardul Internațional de Control al Calității
MFP	Ministerul Finanțelor
PCAOB	Consiliul de Supraveghere a Contabilității Societății Publice
POCA	Autoritatea de Management pentru Programul Operațional Capacitate Administrativă
RPE	Registrul public electronic al auditorilor financiari și firmelor de audit din România
SCIM	Sistemul de Control Intern Managerial
SIACI	Serviciul Investivații, Asigurarea Calității și Inspecții al ASPAAS
SNA	Strategia Națională Anticorupție

Conf Univ. Dr. Oana Georgiana Stănilă
Președinte ASPAAS

Anexa nr. 1

Obiectiv specific 2020 – îmbunătățirea eficacității sistemului de supraveghere publică a auditorilor financiari și a firmelor de audit și activității de audit statutar. Exercițarea atribuțiilor legale cu profesionalism, eficiență și eficacitate

1. Autorizarea și retragerea autorizării auditorilor financiari și a firmelor de audit

Începând cu data de 01 ianuarie 2020 personalul BRAIFC a efectuat verificarea dosarelor de autorizare ca auditori financiari și firme de audit, precum și a dosarelor de retragere a autorizării unor auditori financiari și firme de audit depuse la registratura ASPAAS sau transmise prin email sau poștă de către persoane fizice și juridice și a emis ordine de aprobare a acestora sau motivarea neaprobării, în cazul respingerii cererilor acestora, după cum urmează:

a) Autorizare persoane fizice ca auditori financiari

În perioada ianuarie-decembrie 2020, au fost depuse/transmise 35 dosare de autorizare ca auditori financiari a unor persoane fizice. De asemenea, au fost soluționate 15 cereri/dosare care au fost depuse în 2019, acestea neputând fi soluționate la acel moment, întrucât erau neconforme. **Solicitările primite au fost soluționate de către personalul BRAIFC în procent de 98%, fiind emise 47 ordine de autorizare.**

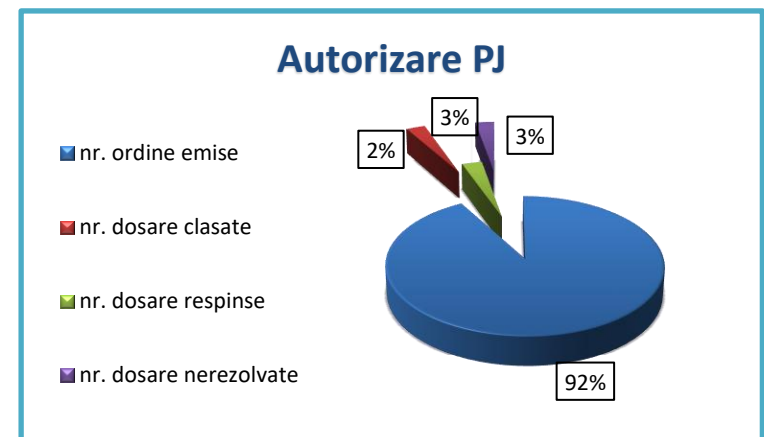
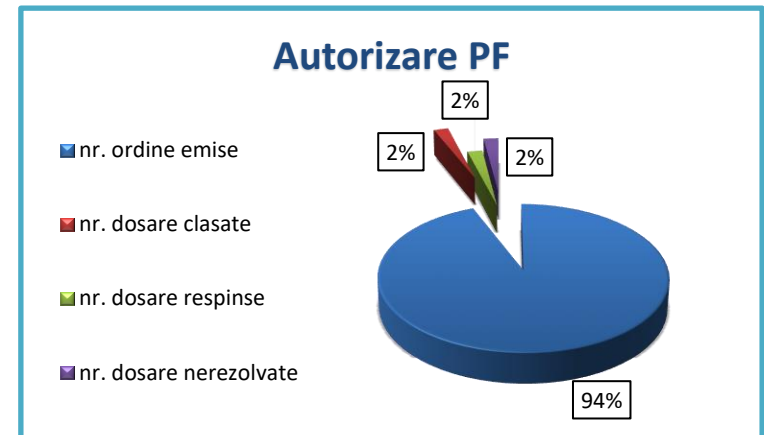
b) Autorizare persoane juridice ca firme de audit

În perioada ianuarie-decembrie 2020 au fost depuse/transmise 31 dosare de autorizare ca firme de audit a unor persoane juridice. De asemenea, au fost soluționate 6 cereri care au fost depuse în 2019, acestea neputând fi soluționate la acel moment, întrucât erau neconforme. **Solicitările primite au fost soluționate de către personalul BRAIFC în procent de 98% fiind emise 34 ordine de autorizare**

Menționăm că autorizarea persoanelor juridice ca firme de audit se poate efectua doar în cazul în care auditorul care efectuează audit în numele firmei are viză valabilă emisă de ASPAAS.

c) Autorizare persoane fizice care sunt autorizați în alt stat membru ca auditori financiari în România

În perioada ianuarie-decembrie 2020, a fost depus un singur dosar de înscriere la testul de aptitudini, organizat în conformitate cu art. 13 din Legea nr. 162/2017. Solicitantul nu a promovat testul de aptitudini și prin urmare nu a fost emis un ordin de autorizare ca auditor financiar în România.

d) *Retragerea autorizării auditorilor financiari:*

- la cererea acestora

În perioada ianuarie-decembrie 2020 au fost depuse/transmise 46 dosare de retragere a autorizării unor auditori financiari. De asemenea, au fost soluționate 40 de cereri care au fost depuse în 2019, acestea neputând fi soluționate la acel moment, întrucât erau neconforme. **Solicitările primite au fost soluționate** de către personalul BRAIFC în procent de **91%** (6 dosare au fost verificate la sfârșitul anului 2020, ordinele fiind emise la începutul anului 2021, iar 2 dosare se află în curs de soluționare, acestea neavând raportarea efectuată, în conformitate cu solicitările ASPAAS). Potrivit celor de mai sus, au fost emise 42 de ordine ale președintelui ASPAAS de retragere a autorizării ca auditor financiar.

Menționăm că, în conformitate cu prevederile Ordinului Președintelui ASPAAS nr. 87/2018 cu modificările și completările ulterioare, retragerea autorizării auditorilor financiari poate fi efectuată doar dacă persoana fizică a depus pe platforma online rapoartele de activitate până la data depunerii cererii de retragere și acestea au fost validate.

- ca urmare a compromiterii bunei reputații

În perioada ianuarie-decembrie 2020, ASPAAS a primit de la un auditor o informare cu privire la compromiterea bunei reputații. **Solicitarea primită a fost soluționată** de către personalul de specialitate al ASPAAS, emițându-se un ordin în acest sens.

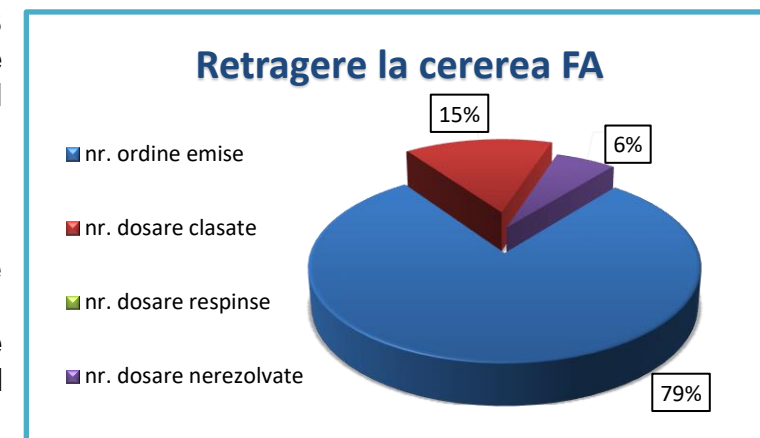
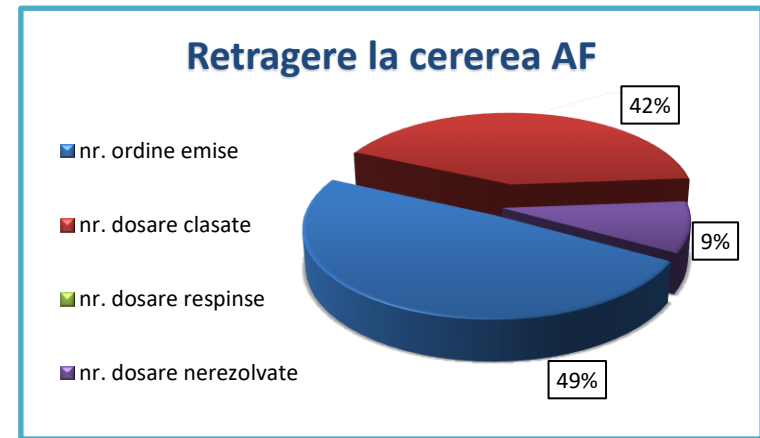
- încetarea valabilității autorizării ca auditor financiar, ca urmare a decesului

În perioada ianuarie-decembrie 2020 au fost transmise/depuse la ASPAAS 11 notificări de încetare a valabilității autorizării ca auditor financiar, ca urmare a decesului. **Notificările primite au fost soluționate** de către personalul BRAIFC în **procent de 100%**, emițându-se 11 ordine în acest sens.

e) *Retragerea autorizării firmelor de audit:*

- la cererea acestora

În perioada ianuarie-decembrie 2020 au fost depuse/transmise 34 dosare de retragere a autorizării unor firme de audit, ca urmare a încetării îndeplinirii condițiilor de autorizare prevăzute de legislația în vigoare. **Notificările primite au fost soluționate de către personalul BRAIFC în procent de 94%**, fiind emise 27 ordine de retragere a autorizării firmelor de audit.

Menționăm că, în conformitate prevederile Ordinului Președintelui ASPAAS nr. 87/2018 cu modificările și completările ulterioare, retragerea autorizării firmelor de audit poate fi efectuată doar dacă reprezentantul firmei a depus pe platforma online rapoartele de activitate până la data depunerii cererii de retragere și acestea au fost validate, îndeplinindu-și astfel obligațiile către ASPAAS. Dosarele nesoluționate nu au avut raportarea efectuată corect, prin urmare acestea au rămas a fi soluționate în următorul an.

- ca urmare a compromiterii buneii reputații

În perioada ianuarie-decembrie 2020 **ASPAAS a emis un ordin de retragere a autorizării unei firme de audit** în urma compromiterii buneii reputații a auditorului financiar, asociat unic al firmei.

- ca urmare a sesizării ASPAAS de neîndeplinirea condițiilor

În perioada ianuarie-decembrie 2020 **ASPAAS a emis două ordine de retragere** a autorizării pentru două firme de audit care nu îndeplineau condițiile de autorizare. Menționăm că, în urma modificării procedurii de punere în aplicare a Ordinului Președintelui ASPAAS nr. 87/2018 cu modificările și completările ulterioare, au mai fost emise 2 ordine de corecție a celor emise inițial.

f) *Revenirea din retragere în baza interviului:*

În perioada ianuarie-decembrie 2020 au fost depuse/transmise 3 solicitări de revenire din retragere, dintre care un dosar a fost depus la ASPAAS la finalul anului 2020, acesta neputând fi soluționat în anul 2020. S-a organizat un interviu, la care din cei doi candidați, doar unul s-a prezentat, care a și promovat interviul. **Rata de soluționare a cererilor primite a fost de 66,67%.**

Toate ordinele președintelui ASPAAS au fost emise în termenul prevăzut de reglementările specifice, timpul maxim de finalizare a solicitărilor depuse de auditorii financiari și firmele de audit fiind de 45 de zile de la data completării dosarelor.

2. Publicarea și actualizarea Registrului public electronic (RPE)

a) *Actualizarea RPE în urma notificărilor primite de la auditorii financiari/reprezentanții firmelor de audit:*

- *Declarații privind încadrarea în categoria auditorilor financiari activi/nonactivi*

În perioada ianuarie-decembrie 2020 au fost depuse/transmise 189 de declarații privind încadrarea în categoria auditorilor financiari activi/nonactivi. **Rata de actualizare a informațiilor existente RPE în baza declarațiilor depuse/transmise a fost de 100%.**

- *Notificări de actualizare date în RPE*

În perioada ianuarie-decembrie 2020 au fost depuse/transmise 234 de notificări de actualizare date în RPE. **Rata de actualizare a informațiilor existente RPE în baza notificărilor depuse/transmise a fost de 100%.**

Timpul de finalizare al solicitărilor depuse de auditorii financiari și firmele de audit a fost în medie de 15 de zile.

b) Înregistrarea auditorilor financiari și a firmelor de audit în Registrul public electronic

În perioada ianuarie - decembrie 2020 au fost primite de la CAFR un număr de 24 de Hotărâri ale Consiliului CAFR privind înscrierea ca membri ai CAFR ca urmare a autorizării efectuate anterior de către ASPAAS. În baza acestor hotărâri, au fost emise 50 ordine de înregistrare pentru persoane fizice și 34 ordine de înregistrare pentru firme de audit.

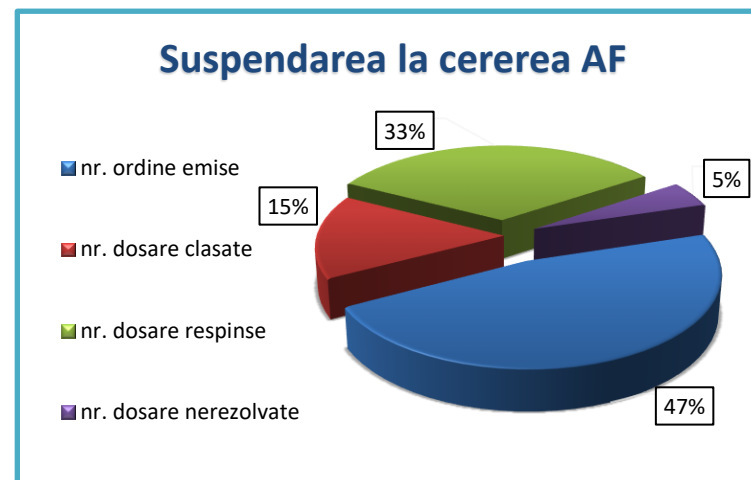
Hotărârile Consiliului CAFR au fost analizate de către personalul BRAIFC, iar ulterior au fost emise ordine ale președintelui ASPAAS de înregistrare a auditorilor financiari și firmelor de audit în RPE, în procent de 100%. Pentru auditorii financiari, aceste ordine pot fi operate în RPE doar după depunerea/transmiterea declarației de înregistrare în categoria auditorilor activi/nonactivi. Timpul maxim de soluționare a înscrierii în Registrul Public Electronic al persoanelor înscrise ca membri ai CAFR a fost de 30 de zile de la data primirii hotărârii Consiliului CAFR.

c) Suspendarea exercitării activității de audit financiar

- suspendarea exercitării activității auditorilor financiari

În perioada ianuarie-decembrie 2020 au fost depuse/transmise de către auditorii financiari la ASPAAS 45 dosare de suspendare a exercitării activității de audit financiar. De asemenea, au fost soluționate 40 de cereri care au fost depuse în 2019, acestea neputând fi soluționate la acel moment, întrucât erau neconforme. **Solicitățile primite au fost soluționate** de către personalul BRAIFC **în procent de 95%**. Au fost respinse 28 de dosare pe motiv de neîndeplinire a condițiilor de suspendare prevăzute de reglementările aplicabile.

Menționăm că, în conformitate prevederile Ordinului Președintelui ASPAAS nr. 88/2018 cu modificările și completările ulterioare, suspendarea exercitării activității de audit financiar poate fi efectuată doar dacă auditorul a depus pe platforma online rapoartele de activitate până la data depunerii cererii de suspendare, iar acestea au fost validate. Dosarele nesoluționate nu au avut raportarea efectuată corect sau nu au avut dosarul complet, prin urmare acestea au rămas a fi soluționate în următorul an.

- suspendarea exercitării activității firmelor de audit

În perioada ianuarie-decembrie 2020 au fost depus la ASPAAS 1 dosar de suspendare a exercitării activității de audit financiar pentru firmele de audit. De asemenea, au fost soluționate 2 cereri care au fost depuse în 2019, acestea neputând fi soluționate la acel moment, întrucât erau neconforme. **Solicitățile primite au fost soluționate de către personalul BRAIFC în procent de 66,67%.**

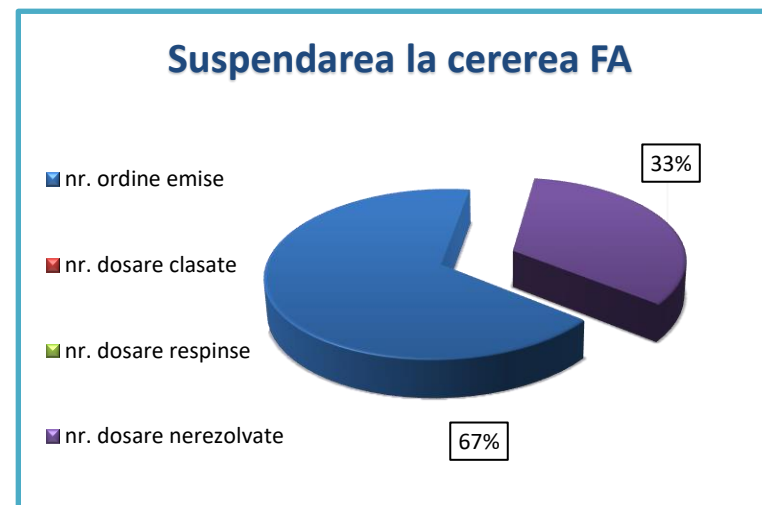
Menționăm că, în conformitate prevederile Ordinului Președintelui ASPAAS nr. 88/2018 cu modificările și completările ulterioare, suspendarea exercitării activității de audit financiar poate fi efectuată doar dacă reprezentantul firmei de audit a suspendat activitatea firmei la ONRC și a depus pe platforma online rapoartele de activitate până la data depunerii cererii de suspendare, iar acestea au fost validate. Dosarele nesoluționate nu au avut raportarea efectuată corect sau nu au fost complete, prin urmare acestea au rămas a fi soluționate în următorul an.

d) *Încetarea suspendării exercitării activității de audit financiar*

În perioada ianuarie-decembrie 2020 au fost depuse/transmise la ASPAAS 7 dosare solicitare a încetării suspendării exercitării activității de audit financiar. De asemenea, a fost soluționat și un dosar depus în 2019, care nu a putut fi soluționat la acel moment, întrucât era neconform. **Solicitățile primite au fost soluționate de către personalul BRAIFC în procent de 100%.**

3. Verificarea raportării anuale a activității de audit financiar de către membrii profesiei și emiterea vizei anuale pentru exercitarea activității de audit financiar

Începând cu data de 02 august 2019 a fost lansată platforma online de raportare a activității auditorilor financiari și a firmelor de audit. În cadrul acestei platforme auditorii financiari și firmele de audit încarcă raportul aferent activității efectuate în anul precedent raportării și documentele aferente solicitării eliberării e-vizei în conformitate cu prevederile Ordinul Președintelui ASPAAS nr. 383/30.05.2019 pentru aprobarea Normelor privind acordarea vizei anuale pentru exercitarea activității de audit financiar cu modificările și completările ulterioare. Totodată, pe această platformă auditorii financiari au obligația depunerii declarațiilor obligatorii în conformitate cu normele în vigoare ale ASPAAS (declarația privind respectarea criteriilor de bună reputație conform Ordinului Președintelui ASPAAS nr. 89/2018, respectiv declarația anuală privind formarea profesională continuă conform Ordinului Președintelui ASPAAS nr. 90/2018). În conformitate cu prevederile art. 44, coroborate cu cele ale art. 95 din Legea nr. 162/2017, activitatea de audit financiar se poate exercita doar în baza vizei anuale emise de către ASPAAS.

Personalul BRAIFC a efectuat verificarea rapoartelor depuse și a emis e-vize dacă documentele încărcate au fost complete și corecte, a validat rapoartele ca fiind complete* în cazul în care auditorii nu și-au îndeplinit toate obligațiile către ASPAAS sau a returnat rapoartele depuse explicând erorile depistate. Situația solicitărilor de e-viză/rapoartelor depuse până la 30.12.2020 și nr. de e-vize emise/rapoartelor complete (pentru auditorii non-activi, respectiv auditorii care nu și-au încărcat corespunzător declarațiile) prin intermediul platformei este următoarea:

- rapoarte înregistrate în cadrul platformei 12.819 (8088+4624+107)
- rapoarte depuse în 2019 și verificate 5.277
- rapoarte depuse în 2021 65
- rapoarte depuse în 2020 7.477 (12.819-5.277-65)
- rapoarte depuse 2019 și neverificate 1.619
- rapoarte verificate 2021 68
- rapoarte verificate în 2020 9.063 (12.819-(5277-1619)-98)
- rapoarte depuse în 2020 și neverificate 33
- Rapoarte validate 5.117
 - e-vize emise 4.148 (2111+2037)
 - rapoarte complete* 969 (5117-4148)
- rapoarte eronate - returnate AF/FA 3.946 (7477+1619-33-5117)

Statistici rapoarte 2018

Documente trimise cu nr. de înregistrare 5277

Poza nr. 4 – rapoarte depuse în 2019 și verificate

1 - 50 din 2111

Poza nr. 6 – e-vize emise

301 - 350 din 2452

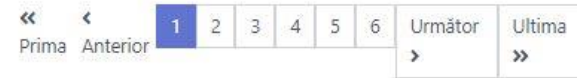
Poza nr. 7 – Rapoarte validate

1 - 50 din 2037

Poza nr. 5 – rapoarte depuse în 2019 și neverificate

1 - 50 din 2665

Statistici rapoarte 2018

Documente trimise cu nr. de înregistrare 8088

Poza r. 1 – rapoarte depuse în 2019 și 2020

Statistici rapoarte 2019

Documente trimise cu nr. de înregistrare 4624

Poza nr. 2 – rapoarte depuse în 2020 și 2021

Statistici rapoarte 2020

Documente trimise cu nr. de înregistrare 107

Poza nr. 3 – rapoarte depuse în 2020 și 2021

Statistici rapoarte 2018

În procesare 1619

Rapoartele depuse au fost verificate de către personalul BRAIFC în procent de **99,64%**. Din totalul de rapoarte verificate **au fost emise e-vize pentru un procent de 56,46%**.

4. Verificarea îndeplinirii obligațiilor de formare profesională de către auditorii financiari

În conformitate cu prevederile normelor în vigoare, auditorii financiari au obligația depunerii declarației anuale privind formarea profesională continuă (FPC) pe platforma online de raportare, pusă la dispoziție de ASPAAS. În conformitate cu prevederile art. 12 din Legea nr. 162/2017, cu modificările și completările ulterioare, coroborate cu prevederile normelor specifice ale ASPAAS, auditorii financiari au obligația de a efectua anual formarea profesională continuă.

În perioada ianuarie-decembrie 2020 au fost depuse pe platforma de raportare a ASPAAS 3029 declarații FPC. **Declarațiile primite au fost verificate de către personalul BRAIFC în procent de 99%.**

Menționăm că, declarația FPC este verificată de către personalul BRAIFC concomitent cu verificarea raportului privind activitatea desfășurată în anul anterior raportării. Totodată, subliniem și faptul că **nu toți auditorii financiari au încărcat declarația FPC.**

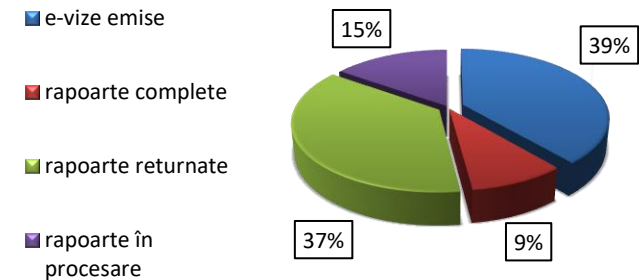
5. Verificarea menținerii bunei reputații a auditorilor financiari și a firmelor de audit

În conformitate cu prevederile normelor în vigoare, auditorii financiari au obligația depunerii declarației anuale privind respectarea criteriilor de bună reputație (BR) pe platforma online de raportare, pusă la dispoziție de ASPAAS.

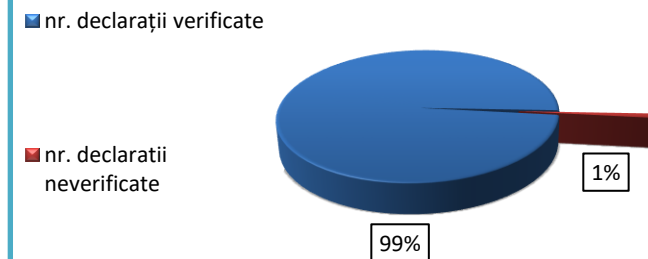
În perioada ianuarie-decembrie 2020 au fost depuse pe platforma de raportare a ASPAAS 4314 declarații privind BR. **Declarațiile primite au fost verificate de către personalul BRAIFC în procent de 99%.**

Menționăm că declarația de BR este verificată de către personalul BRAIFC concomitent cu verificarea raportului privind activitatea desfășurată în anul anterior raportării. Totodată, subliniem și faptul că **nu toți auditorii financiari/reprezențanții legali ai firmelor de audit au încărcat declarația privind BR.**

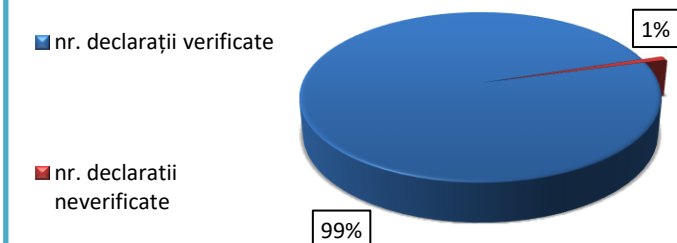
Solicitări e-viză

Declarații FPC

Declarații BR

Anexa nr. 2

Obiectiv specific 2020 – îmbunătățirea nivelului de formare inițială a auditorilor financiari

1. Organizarea testului de acces la stagiu

În conformitate cu prevederile art. 11 alin. (6) lit. b) organizarea și desfășurarea testului de verificare a cunoștințelor pentru acces la stagiu intră în competența ASPAAS.

Prin urmare, în aplicarea prevederilor legale, ASPAAS a organizat o sesiune a testului de verificare a cunoștințelor pentru acces la stagiu în luna septembrie 2020 la care s-au înscris 198 de persoane, dintre care 2 au fost respinse din cauza neîndeplinirii condițiilor legale de participare la test. Rezultatele testului verificare a cunoștințelor pentru acces la stagiu au fost următoarele:

- candidați validați 196
 - candidați prezenți 166
 - candidați absenți 30
- candidați promovați 122
- candidați respinși 44

Din datele de mai sus, reiese o rată de promovabilitate de 73,49%.

2. Organizarea și desfășurarea stagiului în activitatea de audit statutar

În conformitate cu prevederile art. 11 din Legea nr. 162/2017, cu modificările și completările ulterioare, organizarea și desfășurarea stagiului în activitatea de audit financiar intră în competența ASPAAS.

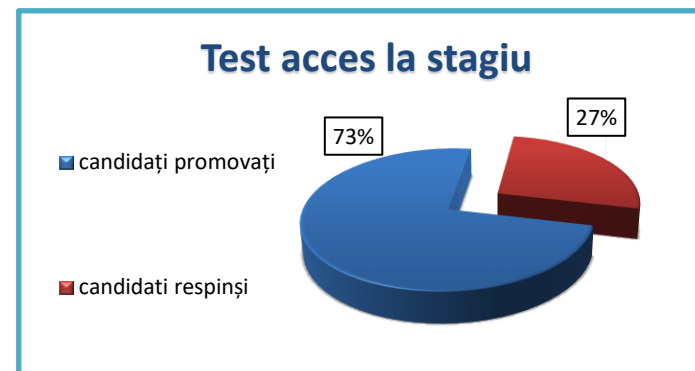
a) Registrul stagiilor

Registrul stagiilor a fost actualizat în urma testului de acces organizat în septembrie. Conform evidenței de la data de 31.12.2020, erau înscriși în Registru 632 stagiați, din care 14 au finalizat stagiul în 2020.

b) Cursuri instruire teoretică - online - puse la dispoziția stagiilor

În conformitate cu Programul de instruire teoretică organizat de ASPAAS în cadrul stagiului în activitatea de audit financiar, au fost puse la dispoziția stagiilor 13 module de curs, fiecare modul având 5 ore de curs. Prezintă mai jos situația pentru fiecare an de stagiu în parte:

- Anul I de stagiu – 45 ore. Toate orele au fost înregistrate și puse la dispoziția stagiilor.
- Anul II de stagiu – 45 ore. Toate orele au fost înregistrate și puse la dispoziția stagiilor.
- Anul III de stagiu – 50 ore. Din totalul de ore, au fost înregistrate 35 de ore în anul 2020, restul de 15 ore urmând a fi înregistrate în anul 2021.

c) Atestarea mentorilor și a firmelor de audit care oferă îndrumare stagiilor

În aplicarea prevederilor Normelor privind instruirea teoretică și stagiul de pregătire practică în activitatea de audit financiar, aprobate prin Ordinul Președintelui ASPAAS nr. 150/2018 cu modificările și completările ulterioare (Norme privind stagiul), ASPAAS a primit 59 solicitări de atestare ca îndrumători de stagi/mentori și firme de audit care oferă îndrumare stagiilor. De asemenea, au fost soluționate 22 cereri de atestare ca auditori financiari și firme care oferă îndrumare stagiilor, care au fost depuse în 2019, acestea neputând fi soluționate la acel moment, întrucât erau neconforme. **Solicitățile primite au fost soluționate de personalul BRAIFC în procent de 100%.**

Menționăm că, în conformitate prevederile normelor menționate mai sus, atestarea mentorilor poate fi efectuată doar dacă mentorul și firma care oferă îndrumare stagiilor dețin e-viza emisă de ASPAAS.

d) Verificarea rapoartelor anuale de stagi

În aplicarea prevederilor Normelor privind stagiul, în perioada ianuarie-decembrie 2020 au fost depuse/transmise la ASPAAS 145 de rapoarte anuale de stagi. **Rapoartele primite au fost verificate de către personalul BRAIFC în procent de 100%.**

e) Verificarea referatelor de evaluare

În aplicarea prevederilor Normelor privind stagiul, în perioada ianuarie-decembrie 2020 au fost depuse/transmise la ASPAAS 145 de referate anuale de stagi. **Referatele primite au fost verificate de către personalul BRAIFC în procent de 100%.**

f) Emiterea certificatelor de stagi

În aplicarea prevederilor Normelor privind stagiul, în perioada ianuarie-decembrie 2020 au fost emise de către ASPAAS 111 certificate de stagi.

g) Instruirea teoretică a stagiilor

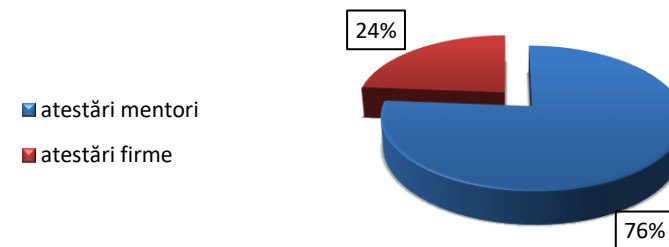
În aplicarea prevederilor Normelor privind stagiul au fost înregistrate 13 cursuri pentru stagiarii aflați în anul 1,2 și 3 de stagi, acestea fiind puse la dispoziția stagiilor prin intermediul Programului de instruire teoretică (Planului de învățământ), care este disponibil pe site-ul aspaas.gov.ro.

h) Organizarea examenului de competență profesională

Din cauza pandemiei provocate de infecția cu virusul SARSCOV-2 și a măsurilor de prevenție instituite la nivel național, în anul 2020 ASPAAS nu a organizat examenul de competență profesională.

Totodată, menționăm că în luna decembrie 2020, această activitate a fost delegată pe o perioadă de 1 an Camerei Auditorilor Financiari din România.

Atestări mentori și firme de audit care oferă îndrumare stagiilor

Anexa Nr. 3

Obiectiv specific 2020 - Menținerea cunoștințelor teoretice, competențelor și a valorilor profesionale ale auditorilor financiari la un nivel suficient de înalt prin formare continuă

1. Organizarea și derularea programului de formare continuă a auditorilor financiari

În conformitate cu prevederile art. 12 din Legea nr. 162/2017, organizarea programului de formare continuă a auditorilor financiari intră în competența ASPAAS.

Din cauza pandemiei provocate de infecția cu virusul SARSCOV-2 și a măsurilor de prevenție instituite la nivel național, în anul 2020 ASPAAS nu a organizat cursuri de formare profesională continuă la sală. ASPAAS a organizat 10 ore de formare profesională structurată (FPCS) online pentru auditorii financiari care nu și-au îndeplinit obligația formării în anul 2019, la care au participat un nr. de 319 membri ai profesiei.

Totodată, menționăm că în luna decembrie 2020, această activitate a fost delegată pe o perioadă de 1 an Camerei Auditorilor Financiari din România.

Menționăm că ASPAAS are încheiate protocoale cu CCF și CECCAR prin care recunoaște 10 ore de FPCS la care au participat membrii comuni ai profesiilor.

2. Atestarea lectorilor

În conformitate cu prevederile Normelor ASPAAS privind formarea profesională continuă, cursurile de formare profesională continuă structurată a auditorilor financiari organizate pentru auditorii financiari pot fi susținute doar de către lectori atestați de către ASPAAS.

Astfel, în cursul anului 2020 au fost primite 13 solicitări de atestare ca lector, acestea fiind soluționate în procent de 100%, fiind emise 12 ordine ale președintelui ASPAAS de atestare ca lector. O cerere a fost respinsă în urma evaluării în sistem colegial (peer-review).

Anexa Nr. 4
Obiectiv specific 2020 - Îmbunătățirea calității auditului statutar

În anul 2020, ASPAAS a desfășurat activitatea de inspecții la auditorii financiari și firmele de audit care desfășoară activități de audit statutar, în conformitate cu prevederile Legii nr.162/2017.

Potrivit planului de inspecții pe anul 2020, ASPAAS a desfășurat activitatea de inspecții la auditorii financiari și firmele de audit care au efectuat misiuni de audit statutar, începând cu luna martie și până în luna decembrie.

În cursul anului 2020, majoritatea inspecțiilor s-au desfășurat la sediul ASPAAS, fără întâlnirea directă a auditorilor financiari sau a reprezentanților firmelor de audit cu echipele de inspecție. Documentația aferentă misiunilor de audit care au făcut obiectul inspecțiilor care s-au desfășurat la sediul ASPAAS a fost transmisă electronic, prin e-mail.

Pentru cele 22 de inspecții desfășurate în anul 2020 au fost emise și comunicate auditorilor financiari și firmelor de audit inspectate un număr de 20 de rapoarte de inspecție și o notă de constatare, un raport de inspecție fiind în curs de finalizare în prezent, urmând să fie comunicat firmei de audit în perioada imediat următoare.

	Total planificat	Total realizat	%
Inspecții	22	22 (una în curs de finalizare)	100,00
Angajamente inspectate	31	26	83,87

Clasificarea misiunilor de audit statutar inspectate în funcție de tipul entităților auditate:

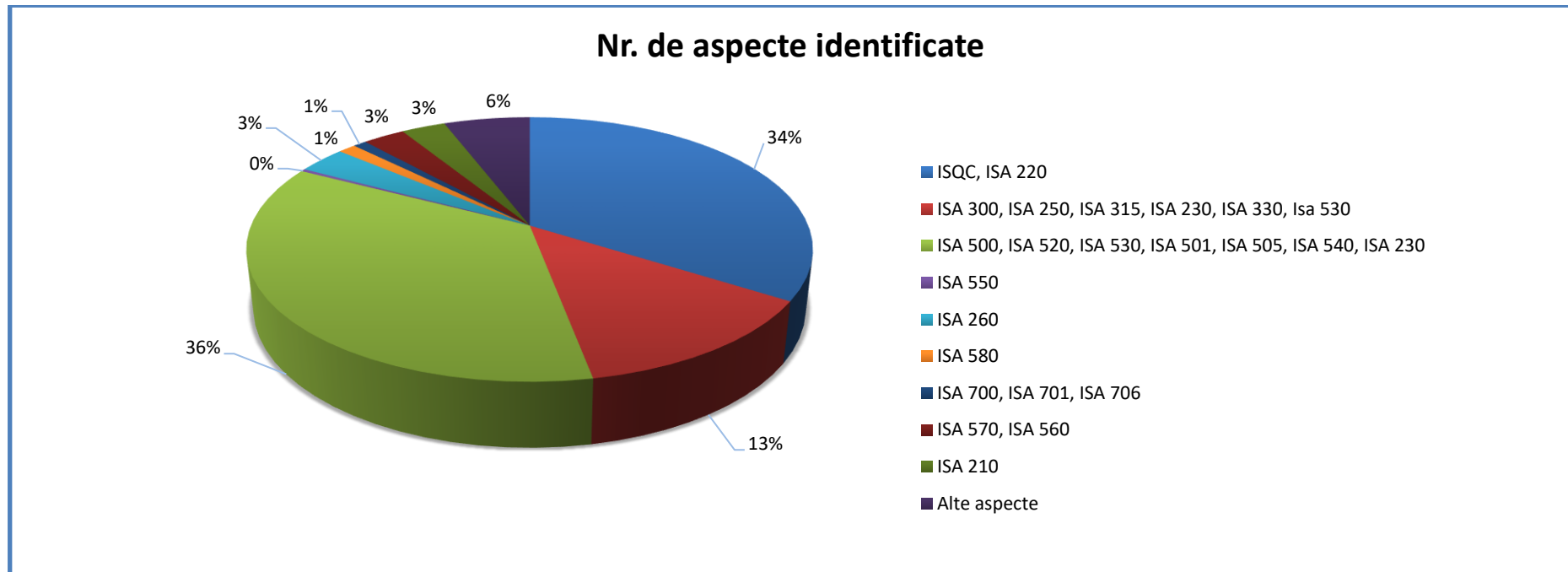
Tipul entității auditate	Nr. misiuni de audit statutar inspectate
Entități de interes public, total din care:	23
- Societățile/comaniile naționale; societățile cu capital integral sau majoritar de stat; regiile autonome;	9
- Societățile de asigurare, asigurare-reasigurare și de reasigurare;	1
- Instituțiile financiare nebancaire, definite potrivit reglementărilor legale, înscrise în Registrul general;	7
- Societățile ale căror valori mobiliare sunt admise la tranzacționare pe o piață reglementată;	6
Alte entități decât cele de interes public	3
Total dosare de audit inspectate	26

Revizuirile echipelor de inspecții SIACI s-au concentrat pe revizuirea documentației de audit și a raționamentelor profesionale pentru ariile semnificative ale situațiilor financiare, precum și pentru ariile cu risc de denaturare mediu și crescut.

Rapoartele aferente celor 22 de inspecții efectuate, au inclus aproximativ 668 de aspecte identificate care necesită remediere, pentru care s-au formulat recomandări firmelor de audit și auditorilor financiari inspectate/inspectați.

Aspectele identificate în cadrul inspecțiilor desfășurate de SIACI în cursul anului 2020 sunt sintetizate după cum urmează:

Nr.	ISA verificat	Domeniu	Nr. de aspecte identificate	Procent
1	ISQC, ISA 220	Sistemul de control intern	227	34%
2	ISA 300, ISA 250, ISA 315, ISA 230, ISA 330, ISA 530	Planificare	87	13%
3	ISA 500, ISA 520, ISA 530, ISA 501, ISA 505, ISA 540, ISA 230	Probele de audit, Confirmări externe, Documentația de audit	238	36%
4	ISA 550	Părți afiliate	2	0%
5	ISA 260	Comunicarea cu guvernanta	22	3%
6	ISA 580	Declarații scrise	8	1%
7	ISA 700, ISA 701, ISA 706	Raportul de audit	6	1%
8	ISA 570, ISA 560	Continuitatea activității și evenimente ulterioare	19	3%
9	ISA 210	Convenirea asupra termenilor misiunii	20	3%
10		Alte aspecte	39	6%
	TOTAL		668	100%

Aspecte identificate în mod frecvent în dosarele de audit inspectate în cursul anului 2020, în special asupra activității de audit statutar a firmelor de audit mici sau a auditorilor financiari sunt următoarele:

a) Revizuirea ISQC 1 și ISA 220

În general, auditorii financiari/firmele de audit inspectați/inspectate s-au conformat obligației de a deține proceduri de control al calității firmei și de control al calității la nivel de misiune de audit (ISQC 1 și ISA 220), recomandările echipelor de inspecție referitoare la acest aspect fiind mai mult legate de conținutul și de aplicarea efectivă a acestora în activitate de audit statutar și în documentarea testelor efectuate în dosarele de audit.

S-au identificat anumite cazuri în care procedurile de calitate au fost formulate la modul general nefiind adaptate pe necesitățile, dimensiunea activității auditorului financiar/ firmei de audit sau pe tipul de industrie/activitate a entităților auditate.

Unul dintre aspectele semnificative constatate în desfășurarea inspecțiilor la multe din firmele de audit/auditorii financiari îl constituie lipsa revizorului controlului calității misiunii sau documentarea deficitară a activității acestuia.

b) Documentarea

Documentarea probelor de audit este importantă în desfășurarea misiunilor de audit statutar întrucât reprezintă instrumentul principal prin care auditorul financiar/firma de audit poate dovedi suficiența și adecvarea acestora. Dosarul de audit trebuie să conțină probe de audit suficiente și adecvate pentru a susține concluziile auditorului financiar/firmei de audit care stau la baza emiterii opiniei de audit. Inspectorii au constatat în inspecțiile efectuate o deficiență în documentarea misiunilor de audit, documentare care, în unele cazuri, nu îndeplinește condiția prevăzută la pct. 8 din ISA 230, de a permite unui auditor cu experiență, fără nici o legătură anterioară cu auditul în cauză, să înțeleagă natura, plasarea în timp și amploarea procedurilor de audit efectuate, rezultatele acestor proceduri, probele de audit obținute și aspectele semnificative ce au apărut în timpul auditului, concluziile la care s-a ajuns pe marginea acestora și raționamentele profesionale semnificative aplicate în vederea formulării acelor concluzii.

c) Lipsa scepticismului profesional

S-a identificat o deficiență în efectuarea activității cu scepticism profesional. Aceasta poate conduce la o deficiență în obținerea de probe de audit suficiente și adecvate. Atunci când întocmește dosarul de audit, auditorul trebuie să se asigure că, în final, probele de audit obținute sunt adecvate și suficiente pentru a putea emite concluzii adecvate asupra aserțiunilor selectate, pentru fiecare secțiune selectată, precum și pentru a emite o opinie de audit adecvată.

d) Lipsa de coerență în aplicarea probelor de audit

În urma inspecțiilor desfășurate la nivelul SIACI, s-a constatat în multe cazuri existența procedurilor de audit în conformitate cu ISA 220, fără ca acestea să fie într-o conexiune directă cu dosarul de audit inspectat sau cu specificul firmei de audit sau auditorului financiar inspectat. Procedura trebuie adaptată la practica de audit și prin urmare, aceasta se impune a fi îmbunătățită ori de câte ori este necesar, în funcție de aspectele practice întâlnite în activitatea desfășurată, din experiența acumulată, precum și ca urmare a modificărilor aduse prin reglementările profesionale. Inspectorii pun accent pe aceste aspecte și atrag atenția asupra importanței aplicării unor proceduri adaptate.

e) Probele de audit:

Sunt situații în care auditorul financiar/firma de audit nu a înțeles modul prin care o probă de audit poate fi considerată adecvată și suficientă. Caracterul suficient și gradul de adecvare a probelor de audit sunt interconectate. Caracterul suficient este măsura cantității probelor de audit. Cantitatea probelor de audit necesare este afectată de evaluarea de către auditor a riscurilor de denaturare (cu cât sunt mai ridicate riscurile evaluate, cu atât vor fi solicitate mai multe probe de audit) și de asemenea, de calitatea acestor

probe de audit (cu cât calitatea este mai ridicată, cu atât vor fi solicitate mai puține probe de audit). Totuși, obținerea unei cantități mai mari de probe de audit nu poate compensa calitatea slabă a acestora.

f) Aserțiunile în audit

Un alt aspect important în desfășurarea misiunilor de audit statutar îl reprezintă modul în care auditorul documentează probele de audit, în scopul examinării diferitelor tipuri de denaturări potențiale care pot apărea, auditorul trebuie să ia în considerare cele 3 categorii de aserțiuni, așa cum sunt ele descrise la pct. A124 din ISA 315. De asemenea, subliniem faptul că, auditorul trebuie să se asigure că deține probe de audit adecvate și suficiente pe baza cărora și-a fundamentat raționamentul profesional.

j) Identificarea și evaluarea riscurilor de denaturare semnificativă:

În desfășurarea inspecțiilor aspectele constatate în identificarea și evaluarea riscurilor se referă la deficiențe de abordare a raționamentelor cu privire la dimensiunea denaturărilor considerate semnificative sau lipsa de probe referitoare la modul în care s-a determinat natura, plasarea în timp și amplitudinea procedurilor de evaluare a riscului, precum și modul de identificare a naturii, plasării în timp și amplitudinii procedurilor de audit subsecvente etapei de identificare a riscurilor de audit. Sunt de mare importanță procedurile de cunoaștere a entității auditate în determinarea riscurilor semnificative. Auditorul trebuie să documenteze concluziile referitoare la aceste riscuri, motivul pentru care se consideră semnificative, precum și modul cum planifică mai departe testele necesare în examinarea lor, incluzând și determinarea aspectelor cheie de audit (KAM) așa cum sunt ele prezentate în ISA 701 (În cazul identificării unor KAM, auditorul trebuie să prezinte în raportul de audit modul cum au fost abordate și motivul pentru care au fost considerate aspecte cheie, iar în dosarul de audit, aceste aspecte trebuie să se regăsească documentate în mod corespunzător).

k) Proceduri analitice

În cazul în care inspectorii au constatat o deficiență a probelor de audit în etapa de finalizare, aceștia încurajează firmele de audit și auditorii financiari să utilizeze procedurile analitice în testarea informațiilor financiare în etapa de finalizare a activității de audit, așa cum prevede pct. 6 din ISA 520.

*l) Conformarea EIP la cerințele art. 65 din Legea nr. 162/2017 - constatări formulate în urma inspecțiilor.
(inspecțiile se referă la auditul situațiilor financiare de la data de 31.12.2018)*

Total angajamente de audit statutar la EIP inspectate	Nr. EIP care nu au îndeplinit obligația de a avea Comitet de audit	%
23	11	47,83%

Ca și tendință generală, din inspecțiile efectuate de SIACI, s-a constatat că auditorii financiari/firmele de audit nu utilizează în procedura lor controale ale testelor de audit intern, deși rapoartele de audit intern, precum și procedurile de audit intern ale entității sunt o sursă importantă de identificare a unor riscuri ale entității și pot conduce, în multe situații, la identificarea de denaturări semnificative care pot rămâne neidentificate prin aplicarea altor proceduri de audit (spre exemplu prin teste de detaliu).

SIACI a avut în vedere stabilirea ca obiectiv asigurarea respectării de către entitățile auditate a prevederilor Legii nr. 162/2017 referitoare la obligativitatea de a organiza activitatea de audit intern și acolo unde este cazul, obligativitatea de a înființa Comitetul de Audit, precum și încurajarea auditorilor financiari și a firmelor de audit să utilizeze activitatea auditorilor interni, auditul intern fiind un mijloc și un instrument cheie al managementului unei entități, acesta având rolul de a monitoriza eficiența și eficacitatea activității. Auditul intern devine un instrument cheie al guvernantei, în demersul său strategic de a monitoriza activitatea entității. Comitetul de audit și consiliul de administrație trebuie să se asigure, inclusiv printr-o evaluare externă independentă efectuată periodic, că funcția de audit intern are o poziționare adecvată în organizație și deține resursele umane și procesele necesare pentru a răspunde obiectivelor și inițiativelor strategice ale entității.

Concluzii rezultate din experiența inspecțiilor de calitate SIACI în cursul anului 2020

Prin Regulamentul (UE) nr. 537/2014 s-a înființat Comitetul Organismelor Europene de Supraveghere (COESA), care are ca scop principal îmbunătățirea calității auditului statutar la entitățile de interes public în Europa și implicit, creșterea încrederii persoanelor interesate în activitatea de audit statutar și în raportul auditorului.

În acest scop, COESA a instituit un mod de abordare comun la nivel european pentru toți membrii săi, de care a beneficiat și ASPAAS, în sensul că procedura de inspecții a fost armonizată cu procedura europeană de inspecții. A fost necesară o perioadă de tranziție în care auditorii financiari și firmele de audit din România să se adapteze noilor cerințe de abordare a activității de audit statutar, echipele de inspecție înțelegând necesitatea timpului de adaptare.

Prin urmare, ne așteptăm ca pe măsură ce auditorii financiari și firmele de audit din România vor fi subiect al inspecțiilor de calitate inițiate de ASPAAS, echipele de inspecție să constate că aceștia și-au adaptat activitatea desfășurată noilor cerințe de abordare a activității de audit statutar, astfel încât să existe un număr tot mai mic de aspecte identificate.

De aceea, aceste prime inspecții desfășurate în perioada 2018-2020 au avut ca scop principal informarea, conștientizarea, corectarea (acolo unde este cazul) a procedurilor de control, precum și a modului de abordare a auditului în general, cu intenția de a alinia procedurile de audit statutar la nivel european și implicit creșterea calității auditului statutar în România.

SIACI monitorizează pe perioade determinate remedierea de către firmele de audit și auditorii financiari a aspectelor deficitare constatate pe parcursul desfășurării inspecțiilor.

Monitorizarea implementării recomandărilor emise se vor efectua în perioada următoare, în conformitate cu reglementările în vigoare emise.

Sanțiuni aplicate de ASPAAS auditorilor financiari și firmelor de audit

a) Sanțiuni disciplinare – În cursul anului 2020 a fost emisă o sancțiune de suspendare de 18 luni pentru un auditor financiar. Sancțiunea nu este încă definitivă.

În anul 2019 a fost emis un avertisment pentru un auditor financiar.

b) Sanțiuni contravenționale - În anul 2020, nu s-au emis contravenții de către ASPAAS.

Conf. Univ. Dr. Oana Georgiana Stănilă

Președinte ASPAAS